

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний

(назва інституту / факультету)

Кафедра фізичної географії, геоморфології та палеогеографії

(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан географічного факультету
Мирослав ЗАЯЧУК

“ 01 ” 09 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Екологічна безпека у шкільній географії

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма **ГЕОГРАФІЯ**

(назва програми)

Спеціальність **014 Середня освіта (Географія)**

(вказати: код, назва)

Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти **магістерський**

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

географічний

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання **українська**

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Екологічна безпека у шкільній географії** складена

(назва навчальної дисципліни)

відповідно до освітньо-професійної програми Географія, 014 Середня освіта (Географія), 01 Освіта/Педагогіка, 31 травня 2021 року протокол № 6

(назва освітньо-професійної програми, код та назва спеціальності, галузь знань: шифр та назва; дата останнього затвердження або внесення змін)

Розробники: **ас. Ходан Галиною Дмитрівною**

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджено на засіданні кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії

Протокол № 1 від "25" серпня 2021 року

Завідувач кафедри

Богдан РІДУШ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою інституту / факультету

Протокол №1 від "26" серпня 2021 року

Голова методичної ради інституту / факультету

Микола ПАСІЧНИК

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Погоджено з методичною радою інституту / факультету

(при умові, що читається дана дисципліна на іншому факультеті/інституті)

Протокол № _____ від "____" _____ 20__ року

Голова методичної ради інституту / факультету _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

© _____, 2021 рік

© _____, 2021 рік

1. Метою викладання дисципліни є дослідити реальний стан географічної оболонки загалом та її окремих компонентів і цим самим розглянути усі можливі шляхи і перспективи для збереження життя на Землі; формування системи знань та умінь у майбутніх учителів про теоретичні і методичні засади виховання екологічної свідомості.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методологічні засади дослідження географічної оболонки та її складових, просторово-часові закономірності територіальної диференціації, характер взаємозв'язків між природними компонентами, прояв сучасних фізико- географічних процесів, регіональні особливості впливу природних умов на господарську діяльність і проживання людей, а також антропогенного впливу на зміни природних умов і природних ресурсів протягом історичного часу, а також теоретичні та методичні засади виховання екологічної свідомості.

Пререквізити для вивчення дисципліни «Екологічна безпека у шкільній географії» студент повинен засвоїти знання за програми наступних навчальних дисциплін: «Основи фізичної географії», «Геологія загальна та історична», «Гідрологія», «Ландшафтознавство», «Метеорологія і кліматологія», «Геоморфологія», «Ґрунтознавство і географія ґрунтів». Є навчальною дисципліною вибіркового циклу в системі географічних дисциплін. Система отриманих міжпредметних знань є основою для моделювання студентами перспективних технологій формування екологічної культури особистості.

Завдання курсу:

-детальний аналіз стану географічної оболонки та окремих геосистем на сучасному етапі;

-аналіз структури та особливості функціонування компонентів природи і суспільства;

-виявлення існуючих впливів, визначення основних проблем та можливостей їх вирішення;

- з'ясування впливу соціальної та технічної підсистем геосистем на стан останніх;

- обґрунтування змісту екологічної свідомості;

- розкриття методики виховання екологічної свідомості на уроках географії та природознавства;

- формування організаційних та методичних засад щодо здійснення виховання екологічної свідомості у системі позакласної роботи.

Результати навчання

. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- теоретичні аспекти геоекологічного аналізу;

- методологію геоекологічних досліджень, проблеми геосистем, стан їх природних, технічних та соціальних компонентів;

- структуру географічної оболонки, особливості навантаження, економічні та правові аспекти управління сучасними геосистемами;

- основні методичні особливості формування екологічної свідомості в школі;

- сучасні підходи до виховання екологічної свідомості;

- - норми екологічно грамотної поведінки, раціонального природокористування

вміти:

- здійснювати геоекологічний та господарський аналіз стану природних систем;

- проводити контроль якості компонентів середовища;

- визначати рівень негативних впливів на їх складові, знаходити шляхи вирішення основних проблем;

- аналізувати сучасні підходи виховання екологічної свідомості;

- проектувати, проводити та аналізувати різні види виховних заходів з виховання екологічної свідомості;

- реалізовувати творчий підхід до організації виховання екологічної свідомості.

-

- *Програмні результати навчання на основі ОПП «ГЕОГРАФІЯ»*

- **ПРН 4** Формувати світогляд, розуміти принципи розвитку суспільства

- **ПРН 9** Показувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу Землі як природно-антропогенної системи.

- **ПРН 10** Застосовувати сучасні теоретичні основи географії та позакласної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах

3. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна											
Заочна											

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	ла	ін	с.р		л	п	ла	ін	с.
	б	д	.		б	д	р					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Місце геоєкології у системі наук. Мета та завдання курсу.	2	2										
Тема 2. Поняття про геосистеми.	2					2						
Тема 3. Суть первинних та вторинних методів дослідження геосистем	2	2										
Тема 4. Аналіз стану здоров'я населення України.	2					2						
Разом за змістовим модулем 1	14	8				6						
Змістовий модуль 2.												
Тема 5. Мета і завдання виховання екологічної свідомості.	4	2				2						
Тема 6. Екологічна свідомість як складова і результат екологічного	2					2						

виховання учнів.													
Тема 7. Екологічна діяльність як визначальний елемент екологічної культури особистості.	2	2											
Тема 8. Форми і методи виховання екологічної свідомості.	4	2				2							
Разом за змістовим модулем 2	16	8				8							
Усього годин	30	16				14							

3.7. Самостійна робота по дисципліні

Назва теми	Години	Література

4. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Поточне тестування та самостійна робота											Залік	Сума
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	30	100
5	5	5	5	5	10	10	5	5	5	10		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

5. Засоби оцінювання

Словесний, наочний, практичний, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, дослідницький, перевірки знань, умінь і навичок, самоконтролю.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Контроль роботи здійснюється у вигляді контрольних запитань, перевірки рефератів, виконання тестових завдань, письмового опитування.

7 Рекомендована література

Базова

1. Ковальчук П.І. Моделювання і прогнозування стану навколишнього середовища./П.І. Ковальчук.- К.: Либідь, 2003. - 208 с.
2. Кучерявий В.П. Урбоекологические аспекты фитомелиорации./В.П.Кучерявий - М.: НТ «Информация», 1991. – 288 с.
3. 8.Кучерявий В.П. Урбоекологія./В.П. Кучерявий – Львів: Світ, 1999.-346 с.
4. 9.Лаптев О.О. Екологічна оптимізація біогеоценотичного покриву в сучасних урболандшафтах. – Київ, Державний комітет України з питань житлово-комунального господарства, 1998. /О.О.Лаптев – 206 с.
5. Завдання школи та її роль в екологічному вихованні школярів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://allref.com.ua/uk/skachaty/Zavdannya_shkoli_ta_yiyi_rolv_ekologichnomu_vihovanni_shkolyariv.
6. Концепція екологічної освіти України. Затверджено Рішенням Колегії МОН України № 13/6- 19 від 20.12.01. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-148B3B2021C2C/list-B407A47B26>.
7. Мельниченко О.Б. Сутність і дидактичні можливості екологічного виховання / О.Б. Мельниченко // З досвіду роботи вчителя початкових класів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.novohryhorivka1.edukit.kr.ua/vihovna_robota/vihoni_zahodi_godini_spil_kuvannya.
8. Пустовіт Г. П. Теоретико-методичні основи екологічної освіти і виховання учнів 1-9 класів у позашкільних навчальних закладах: монографія. / Г. П. Пустовіт. - К. - Луганськ : Альма-матер, 2004. - 540 с.
9. Фіцула М.М. Екологічне виховання / М.М. Фіцула // Педагогіка. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/50115-ekologichne-vihovannya.html>.
10. Яцик А. В. Екологічна ситуація в Україні і шляхи її поліпшення. К.: Оріяни, 2003. — 84 с.